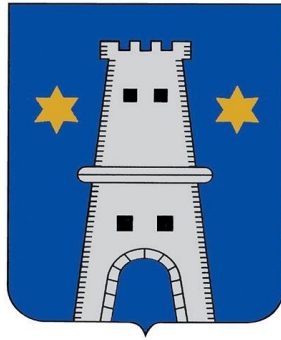

S M J E R N I C E
ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA
PODRUČJU GRADA PRELOGA
ZA RAZDOBLJE 2024. DO 2027.GODINE

Prelog, prosinac 2023. godine

Sadržaj

UVOD.....	3
1. Planski dokumenti Grada.....	4
2. Operativne snage sustava civilne zaštite.....	5
3. Provođenje pojedinih mjera civilne zaštite.....	8
4. Edukacija stanovništva u području civilne zaštite.....	9
5. Financiranje sustava civilne zaštite.....	10
6. Zaključak.....	10

UVOD

Zakonom o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22) određeno je da sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Načela sustava civilne zaštite su opća načela (načelo humanosti i načelo zabrane diskriminacije), te načela operativnog djelovanja sustava civilne zaštite (načelo supsidijarnosti, načelo solidarnosti i načelo kontinuiteta djelovanja).

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe **pripravnosti i reagiranja** kod velikih nesreća i katastrofa dužne su jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na njihovom području sukladno procjeni rizika od velikih nesreća i planu djelovanja civilne zaštite, a ako postojećim operativnim snagama ne mogu odgovoriti na posljedice utvrđene procjenom rizika, dužne su osnovati dodatne postrojbe civilne zaštite. Brzo i učinkovito djelovanje operativnih snaga civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama može spasiti mnoge živote, smanjiti socijalno-ekonomske, infrastrukturne i sigurnosne poremećaje i spriječiti naknadne nesreće koje mogu izazvati veće posljedice od utjecaja ugroze koja je već nastupila.

Sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedica, velikih nesreća i katastrofa, te ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, utvrđenih Procjenom rizika od velikih nesreća za područje Grada Preloga a u cilju zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih dobara, te okoliša kao i ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite (stožer civilne zaštite, vatrogastvo, udruge građana od značaja za civilnu zaštitu, službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti), a koristeći polazišta i zaključke iz godišnje Analize sustava civilne zaštite na području Grada Preloga u 2023. godini, donose se **Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Grada Preloga za razdoblje** od 2024. do 2027. godine (u nastavku teksta: Smjernice).

Cilj Smjernica je osigurati postupnu i kontinuiranu izgradnju sustava civilne zaštite koji će osigurati visoku razinu spremnosti za provedbu zadaća zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara na području Grada, u složenim uvjetima prirodnih ili drugih većih nesreća, odnosno katastrofa. Smjernice se:

- **kratkoročno** odnose na donošenje *Procjene rizika od velikih nesreća* i *Plan djelovanja civilne zaštite* kao temeljnih dokumenata za daljnje funkcioniranje samog sustava civilne zaštite, a
- **dugoročno** predstavlja kontinuirani proces provođenja aktivnosti kojima će se iz godine u godinu razvijati i usavršavati sustav civilne zaštite kako bi se postigao najviši standard potreban za provedbu zadaća svih operativnih snaga

Ostvarivanje ciljeva i aktivnosti koje su predviđene ovim Smjernicama podrazumijeva potrebu i nastavak izgradnje učinkovitog sustava civilne zaštite utemeljenog na realnoj Procjeni rizika od opasnosti, nastanka i posljedica katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Preloga, ali uz maksimalno uvažavanje dostignutog stupnja opremljenosti i uvježbanosti trenutnih operativnih snaga, čime će se izbjeći dupliranje kapaciteta i osigurati racionalan pristup u trošenju proračunskog novca.

Temelj za izradu ovih Smjernica je *Zakon o sustavu civilne zaštite* (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22), kao i *Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihova donošenja* (NN br. 66/2021) koji svojim Poglavljem 7. , člankom 49. razrađuje sadržaje Smjernica:

(1) Smjernice se izrađuju na temelju godišnje analize stanja sustava civilne zaštite i njima se utvrđuju prioritete lokalne vlasti na području civilne zaštite za rok od četiri godine.

(2) **Smjernicama se ostvaruju sljedeći ciljevi:**

– na temelju procjena rizika utvrđuju prioritete preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, odnosno smanjivanja ranjivosti kategorija

društvenih vrijednosti koje su na području primjene izložene štetnim utjecajima prijetnji s nositeljima njihovog provođenja

- na temelju utvrđenih slabosti postojećih kapaciteta sustava civilne zaštite utvrđuje način uspostavljanja kapaciteta za primanje kao i za postupanje po informacijama ranog upozoravanja i razvijaju rješenja na jačanju svijesti za postupanje u velikim nesrećama
- jačanje kompetencija operativnih snaga civilne zaštite u postupanju prema ranjivim skupinama u slučaju velike nesreće i katastrofe (edukacije, vježbe, opremanje)
- usmjerava razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama
- poboljšavaju postupci planiranja i koordiniranja uporabe kapaciteta u velikoj nesreći
- planira osiguravanje financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje prioritetnih razvojnih ciljeva sustava civilne zaštite u razdoblju od četiri godine.

Ciljevi se utvrđuju na temelju procjene rizika s naglaskom na:

- preventivne mjere, odnosno povezuju se s javnim politikama i nositeljima kako bi se omogućilo odgovorno upravljanje rizicima od strane svih sektorskih sudionika s lokalne razine sustava civilne zaštite
- razvoj organizacije sustava civilne zaštite i operativnih kapaciteta za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama

Ostvarenje ciljeva Grada Preloga u četverogodišnjem periodu:

Temeljem izrađenih i ažuriranih dokumenata CZ Grada, prvenstveno Procjene rizika od velikih nesreća i Plana djelovanja CZ Grada, kroz godišnje Planove utvrđene su i primjenjivane preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja, kao javne politike upravljanja rizicima i smanjivanja ranjivosti;

Definirani su načini i kapaciteti i njihov razvoj za postupanja po informacijama ranog upozorenja, te jačanju svijesti za postupanja u velikim nesrećama; Unaprijeđeni postupci planiranja i uporabe kapaciteta u velikoj nesreći, te planirana i realizirana sredstva u proteklom četverogodišnjem razdoblju. Poseban iskorak u sustavu CZ učinjen je izvođenjem integrirane vježbe CZ Grada u 2023. godini.

1. PLANSKI DOKUMENTI

a/ Procjena rizika

Grad Prelog ima izrađenu reviziju Procjene rizika od velikih nesreća (Revizija II. iz 2023.) i obnovljen Plan djelovanja civilne zaštite Grada, u skladu s Zakonom o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) kao i važećim podzakonskim propisima. Procjena rizika kao temeljni dokument neophodan za izradu Planskih dokumenata, a što znači osmišljeni, planski i odgovoran razvoj sposobnosti i kapaciteta sustava CZ, podložna je redovitim izmjenama, dopunama i usklađivanjima uzrokovanih cijelim nizom čimbenika važnih za život društvene zajednice. Uvažavajući ovu činjenicu, ali i stvarne potrebe upravo je 2023. godine izrađena nova – revizija II. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada. Procjena je identificirala ukupno 8 prijetnji, odnosno rizika na području Grada Preloga i to: **Epidemije i pandemije, Ekstremne vremenske pojave – ekstremne temperature, Tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima, Poplava, Potres, zbirnu obradu ekstremnih pojava nevremena, te Nuklearne i radiološke nesreće.** Ova procjena rizika u narednom razdoblju i predstavlja ključni dokument u cjelokupnom razvoju sustava CZ na području Grada Preloga. Uz Procjenu rizika Grada dani su i Zahtjevi sustava civilne zaštite u području prostornog planiranja Grada. Naredna revizija Procjene rizika Grada trebala bi biti za tri godine (2026.).

b/ Plan djelovanja CZ Grada

Grad Prelog je odmah po usvajanju revizije II. Procjene rizika od velikih nesreća u području Grada u cjelini ažurirao (revidirao) i Plan djelovanja civilne zaštite Grada. Istim su razrađene aktivnosti civilne zaštite Grada: **rano upozoravanje, pripravnost, te reagiranje** u velikim nesrećama, po

identificiranim rizicima, a potom i mjere civilne zaštite, posebno uzbunjivanje i obavješćivanje, sklanjanje stanovništva, evakuacija i zbrinjavanje. Plan djelovanja se stalno ažurira i u narednom periodu.

c/ Godišnje analize stanja i Godišnji planovi razvoja sustava CZ Grada Preloga

Godišnji planski dokumenti Grada redovno su izrađivani i njima razrađivane četverogodišnje Smjernice, čime je ostvarivan kontinuitet razvoja. Rad po Smjernicama za 4-godišnji period (2020. – 2023.) je završen a ove Smjernice su za naredni 4-godišnji period.

d/ Ostali planski dokumenti

Grad Prelog ima ažurne i usklađene dokumente CZ i prostornog planiranja i to:

- Odluku o imenovanju Stožera CZ Grada, iz 2021.godine, i Plan rada istog
- Odluku o imenovanju Povjerenika CZ i njihovih zamjenika, za naselja Grada,
- Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav CZ Grada,
- Godišnje planove vježbi i njihove realizacije, te druge dokumente.

Ključno integriranje vježbe CZ Grada „Marina 23“ bilo je uspješan finale godišnjeg plana razvoja i prikaz dostignutih sposobnosti, a nakon revizije glavnih planskih dokumenata.

Grad Prelog je, na osnovu dokumenta Vlade Republike Hrvatske (veljača 2022.) uz Plan djelovanja CZ Grada izradio i dokument - Separat I. Plana, *pod nazivom Plan pripravnosti i odgovora Republike Hrvatske i Grada Preloga na radiološki ili nuklearni izvanredni događaja*, u za sada mogućem obimu.

2. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode operativne snage sustava civilne zaštite na području Grada Preloga:

1. Stožer civilne zaštite Grada Preloga
2. Operativne snage vatrogastva (temeljna operativna snaga – Vatrogasna zajednica Grada)
3. Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec – Aktiv Prelog (temeljna operativna snaga)
4. Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Čakovec (temeljna operativna snaga)
5. Udruge građana
6. Povjerenici CZ i Koordinatori na lokaciji
7. Pravne osobe u sustavu civilne zaštite, određene Odlukom Grada

Cilj je osigurati adekvatnu veličinu operativnih snaga koje će na temelju svoje jačine, osposobljenosti i uvježbanosti, osobne i skupne opremljenosti, pravilnog i nedvosmislenog sustava upravljanja, zapovijedanja i nadzora moći učinkovito suprotstaviti ugrozi, preventivno djelovati na nastajanje nesreće, ako je ona neizbježna svesti njezine učinke i posljedice na najmanju moguću mjeru i što prije osigurati uvjete za nastavak normalnog života i rada. Glavni nositelj sustava CZ je Vatrogasna zajednica Grada Preloga, uz JVP Čakovec.

Osnovne značajke operativnih snaga CZ Grada Preloga (resursi i sposobnosti u Planu djelovanja) i zadaće istog u narednom periodu 2024. – 2027. godine su:

1. **Stožer civilne zaštite Grada** je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Stožer civilne zaštite obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite. Radom Stožera civilne zaštite Grada Preloga rukovodi gradonačelnik – u ulozi i načelnika stožera. Sadašnji saziv Stožera imenovan je 2021. godine, ima ukupno 11 članova a predvođen je načelnikom stožera g. Zdravkom Kvakonom.

Zadaće:

- nastaviti s kontinuiranim osposobljavanjem članova Stožera kao stručnog tijela gradonačelnika, u cilju njihovog osposobljavanja za provođenje mjera zaštite i spašavanja stanovništva i imovine u slučaju nastanka prirodnih ili tehničko - tehnoloških nesreća, odnosno u slučaju nastanka akcidenta s opasnim tvarima koje mogu nastati u proizvodnji, prijevozu, skladištenju i korištenju opasnih tvari, a članove koji nisu završili propisano osposobljavanje uputiti na izobrazbu 2024. godine,
  - održati sjednice stožera civilne zaštite najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i više, kako bi se pravodobno izvršile pripreme za moguće ugroze, odnosno izvršile sve predviđene zadaće zakonom
  - potrebno je provoditi sustavne aktivnosti na jačanju značaja sustava civilne zaštite kroz organiziranje zajedničke vježbe svih operativnih snaga Grada te sudjelovanje članova Stožera na vježbama drugih organizacija,
  - nastaviti proces materijalno-tehničkog opremanja Stožera;
  - aplicirati u programima za prekograničnu suradnju Europske unije i osigurati sredstva za daljnju izgradnju sustava civilne zaštite;
  - osigurati potrebne tehničke, programske i prostorne uvjete za rad Stožera;
  - učinkovito djelovati na jačanju resursa i sposobnosti VZ Grada i komunalnih društava.
2. **Operativne snage Vatrogastva** temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite koje djeluju u sustavu civilne zaštite u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, Zakona o zaštiti od požara (“Narodne novine“ broj 92/10, 114/22) i Zakona o vatrogastvu (“Narodne novine“ broj 125/19 i 114/22) sa pripadajućim pravilnicima. Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija, te Planom zaštite od požara u kojoj su razrađeni resursi, postupanja i obaveze u sustavu zaštite od požara za područje županije, prikazan je stvarni broj, veličina, smještaj i ustroj vatrogasnih postrojbi, odnosno dobrovoljnih vatrogasnih društava, te njihova područja djelovanja i odgovornosti sukladno Pravilniku o planu zaštite od požara (“Narodne novine“ broj 51/12).

Zadaće:

Sukladno Zakonu o zaštiti od požara („Narodne novine“ broj 92/10 i 114/22) u razmatranom razdoblju potrebno je:

- donijeti Godišnje provedbene planove unapređenja zaštite od požara,
- izraditi Izvješće o stanju zaštite od požara na svom području i stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara,
- donijeti Plan motriteljsko-dojavne službe za vrijeme povećane požarne opasnosti otvorenog prostora,
- usklađivati Plan zaštite od požara najmanje jednom godišnje s novonastalim uvjetima,
- stalno jačati resurse i sposobnosti, te provoditi planske godišnje aktivnosti usklađeno s gradskom upravom te posebno glede edukacije stanovništva

3. Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec – Aktiv Prelog

Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa koje djeluju na području Grada Preloga je GD CK Čakovec kao neprofitna pravna osoba, temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa i planovima donesenih na temelju posebnog propisa kojim se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa, odredbama ovog Zakona i Državnom planu djelovanja civilne zaštite, kao i planovima civilne zaštite Međimurske županije i Republike Hrvatske Osim navedenog Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec traži, prima i raspoređuje humanitarnu pomoć za potrebe na području svog djelovanja, obučava i oprema ekipe za izvršavanje zadaća u slučaju velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća s posljedicama masovnih stradanja i epidemija.

Zadaće:

GD CK Čakovec i Aktiv Prelog će u idućem razdoblju izvršiti sljedeće:

- nastaviti edukaciju interventnog tima za djelovanje u velikim nesrećama,
- temeljem nove Procjene rizika i Plana djelovanja CZ Grada sačiniti analizu sposobnosti vlastitih snaga i resursa za djelovanje u slučaju velikih nesreća,
- osposobljavanje, opremanje i razvoj interventnog tima GD CK težišno usmjeriti na zadaće i Plana djelovanja CZ Grada Preloga
- edukaciju i realistički prikaz pružanja prve pomoći za učenike osnovne škole,
- osposobljavanje za pružanje prve pomoći pripadnicima snaga civilne zaštite i za pružanje prve pomoći pripadnicima udruga građana,

Grad Prelog nastaviti će sa financiranjem GD CK Čakovec kao mjerodavnog Aktiva za Grad Prelog, u njegovim godišnjim planskim aktivnostima.

4. Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Čakovec

Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja koje djeluju na području Republike Hrvatske kao neprofitna pravna osoba, temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja HGSS. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), kao i planovima djelovanja civilne zaštite. Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Čakovec organizira, unapređuje i obavlja djelatnosti spašavanja i zaštite ljudskih života u planinama, na svim drugim nepristupačnim područjima kao i svim izvanrednim okolnostima. Grad Prelog nastaviti će sa su financiranjem Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanice Čakovec sukladno važećim propisima.

5. Udruge građana

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite Grada Preloga, pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

Svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga, te se uključuju u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), kao i Planom djelovanja civilne zaštite Grada. Grad Prelog će međusobne odnose s udrugama, posebno s onima od interesa za CZ Grada regulirati sporazumima kojima se utvrđuju zadaće udruga u sustavu civilne zaštite, uvjeti pod kojim se udruge uključuju u aktivnosti sustava civilne zaštite, te financijska sredstva (donacije) namijenjena jačanju sposobnosti udruga za provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Potrebno je nastaviti sa poticanjem daljnjeg razvoja udruga građana koje se zaštitom i spašavanjem bave kao svojom redovitom djelatnošću kroz osiguranje financijskih sredstava u proračunu potrebnih za nabavu opreme i sredstava kao i osposobljavanje pripadnika, kao temeljnom pretpostavkom za njihovo učinkovito reagiranje u slučaju nastanka prirodne ili tehničko-tehnološke nesreće.

Posebnu brigu u narednom periodu definirane udruge Grada treba osposobiti glede brige o invalidnim osobama u velikim nesrećama, te u potpori mjerama CZ – evakuacije i zbrinjavanja. Grad će udrugama sufinancirati programe kojima podupiru sustav CZ Grada.

6. Koordinator na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu, te u suradnji sa Stožerom CZ Grada Preloga usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite. Koordinator na lokaciji, sukladno specifičnostima izvanrednog događaja, određuje načelnik stožera civilne zaštite iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite Grada Preloga.

7. Pravne osobe (i udruge) određene Odlukom Grada od interesa za sustav CZ

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Preloga, definirane su pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera zaštite i spašavanja, a s ciljem priprema i sudjelovanja u otklanjanju posljedica katastrofa i velikih nesreća.

Prilikom donošenja Odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za CZ treba krenuti od činjenice kako smo se kao JLS opredijelili kako nećemo razvijati postrojbe CZ već ćemo te kapacitete potražiti upravo u ovoj kategoriji operativnih snaga.

Pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu su pokrenule proces ili su sukladno Planu djelovanja civilne zaštite izradile svoje Operativne planove za djelovanje u zadaćama civilne zaštite. Nakon Izrade i usvajanja novog Plana djelovanja pravne osobe od interesa za CZ Grada Preloga dužne su uskladiti i svoje Operativne planove sa Planom djelovanja CZ Grada.

Odluka Grada je starija (iz 2016. godine) te sukladno usmjerenjima Ravnateljstva CZ (Službe CZ Čakovec) treba donijeti novu Odluku, sa obuhvatom samo „pravnih osoba“ sa sjedištem u Gradu, težišno: GKP PRE-KOM d.o.o., Veterinarska stanica Prelog, Švenda Tarmann Chemie d.o.o., Jurčec transporti d.o.o. i drugi, dok lovačka društva (2) Nogometne klubove (5) ŠRD (4) i druge treba staviti idućom odlukom u udruge od interesa za CZ.

3. PROVOĐENJE POJEDINIH MJERA CIVILNE ZAŠTITE

SKLANJANJE

Da bi se posljedice ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša smanjile na najmanju moguću mjeru, potrebno je uspostaviti optimalan odgovor na ugrožavanja sa stanovišta prostornog planiranja, uređenja, organizacije, razvoja i izgradnje prostora, te je neophodno i mjere civilne zaštite postaviti integralno, u svim vrstama sudjelovanja Gradske uprave u prostornom planiranju.

Grad Prelog, kao JLS, dužan je osigurati uvjete za sklanjanje stanovništva. Grad od ranije ima 6 objekata koji su se vodili kao pomoćni objekti za sklanjanje stanovništva i to:

- Dom kulture Prelog, 100 mjesta
- Vatrogasni dom Prelog, 50 mjesta
- Kavana *Lovac* Prelog, 50 mjesta
- MUP PP Prelog, 50 mjesta
- Dom kulture Čehovec , 100 mjesta, i
- Dom kulture Draškovec, 100 mjesta

Tijekom 2024. godine potrebno je (gradska uprava), uz pomoć adekvatne osobe građevinske (ili srodne) struke i Službe CZ Čakovec, procijeniti stanje tih objekata i njihovu opremljenost kao i mogućnost uporabe i za koju namjenu, jer isti ne odgovaraju ranije poznatim klasifikacijama skloništa. Sukladno tom izvidu prestati voditi te objekte kao „skloništa za stanovništvo“ ako nisu za tu namjenu dostatni.

RANO UPOZORAVANJE

Od 05. kolovoza 2023. uveden je sustav ranog upozoravanja stanovništva te bi u 2024. godini trebalo provesti osposobljavanje izvršnih tijela JLP(R)S, ali i odgovornih osoba u pravnim osobama sa ciljem izvršavanja njihovih obaveza unutar propisanog načina aktiviranja sustava ranog upozoravanja.

SRUUK– sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama je jedinstveni alat, kojim će se po prvi puta u Hrvatskoj, porukama putem mobilnih telefona, brzo i učinkovito obavještavati građane i sudionike civilne zaštite o opasnostima koje prijete i mjerama koje je potrebno poduzeti za smanjenje ljudskih žrtava i materijalnih šteta.

UZBUNJIVANJE

Uzbunjivanje stanovništva i informiranje o vrsti i razmjerima ugroze u nadležnosti je Ravnateljstva civilne zaštite koje postupi sukladno Pravilniku o uzbunjivanju stanovništva. Iako gradovi nemaju obveze u razvijanju ovog sustava, potrebno je osigurati informiranost o stanju sustava za uzbunjivanje na području Grada Preloga. Sukladno članku 39. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15,

118/18, 31/20, 20/21, 114/22), vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi, te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustične izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su:

- uspostaviti i održavati odgovarajući sustav uzbunjivanja građana,
- uspostaviti sustav unutarnjeg uzbunjivanja i prijem priopćenja ŽC 112 Čakovec o vrsti opasnosti i mjerama zaštite,
- pravne osobe koje skladište ili u procesu proizvodnje koriste opasne tvari, a nastanak nesreće može prouzročiti „domino efekt“ dužni su instalirati sustav javnog uzbunjivanja, te isti povezati sa Županijskim centrom 112. Temeljem dosadašnjih analiza potrebno je već tijekom 2024. godine provesti osposobljavanje izvršnih tijela JLP(R)S, ali i odgovornih osoba u pravnim osobama sa ciljem izvršavanja njihovih obaveza unutar propisanog načina aktiviranja sustava javnog uzbunjivanja

EVAKUACIJA STANOVNIŠTVA

Evakuacija – pravovremeno premještanje ugroženih osoba, životinja i pokretne imovine te pokretnih kulturnih dobara iz ugroženih građevina ili područja. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave osigurava uvjete za premještanje i evakuaciju građana, materijalnih i kulturnih dobara. Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije. Provedbom ove mjere civilne zaštite omogućuje se maksimalna zaštita od opasnosti ili posljedica velike nesreće, katastrofe i u slučaju nastupanja posebnih okolnosti.

ZBRINJAVANJE EVAKUIRANOG STANOVNIŠTVA

Zbrinjavanje – osiguravanje hitnog, privremenog smještaja i opskrbe osnovnim životnim namirnicama i predmetima za osobnu higijenu za ugrožene građane koji se evakuiraju, odnosno premještau s ugroženog područja. Izvršno tijelo JLS osigurava uvjete za zbrinjavanje evakuiranog stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara. Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik sudjeluju u organiziranju i provođenju zbrinjavanja do prestanka potrebe za evakuacijom, odnosno do prestanka opasnosti ili neposredne opasnosti koje su bile razlog evakuacije.

4. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU CZ

Nesreća bilo kojeg oblika i obujma rijetko koga ostavlja ravnodušnim. Ljudi u takvim situacijama različito reaguju, pojedini su skloni panici, neki traže pomoć, većina ne zna kako pravilno reagirati, što ponekad može imati kobne posljedice.

U cilju postizanja pravilnog postupanja i smanjenja štete potrebno je konstantno educirati stanovništvo na slijedeći način:

- informiranje građana, školske populacije i mladeži kroz školske ustanove i rad mjesnih odbora i drugih institucija,
- provođenje informiranja građana putem sredstava javnog informiranja,
- prema postojećem kalendaru obilježavanje svih datuma od značaja za zaštitu i spašavanje,
- prezentacije rada redovnih snaga civilne zaštite širokom krugu mladeži svih uzrasta i sa pokaznim vježbama,
- uvrštavanjem na web stranicu Grada informacije o sustavu civilne zaštite, korisnih za informiranje građana o načinu ponašanja u kriznim situacijama, kao i sve ostale informacije koje će doprinijeti osjećaju sigurnosti građana u funkcioniranje cjelokupnog sustava civilne zaštite. Dan Civilne zaštite, Dan vatrogastva i Mjesec zaštite od požara, Međunarodni dan Crvenog križa, Dan broja 112, Dan planeta Zemlje, Dan voda i drugi datumi moraju biti u funkciji edukacije stanovništva i mladeži, a što znači da ove datume trebamo iskoristiti za prezentaciju rada i dostignuća sudionika civilne zaštite. Nadležno tijelo za CZ u RH priprema odgovarajući program osposobljavanja građana iz područja Civilne zaštite.

5. FINANCIRANJE SUSTAVA CZ

Kroz financiranje sustava civilne zaštite potrebno je postići racionalno, funkcionalno i učinkovito djelovanje sustava civilne zaštite. Sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) Grad Prelog ima utvrđene izvore i način financiranja sustava civilne zaštite. U Proračun Grada je potrebno ugraditi sredstva za financiranje sustava civilne zaštite imajući u vidu odredbe Zakona o sustavu civilne zaštite i odredbi posebnih propisa: Potrebno je osigurati financijska sredstva za:

- rad Stožera civilne zaštite,
- postrojbe vatrogastva, imajući u vidu odredbe Zakona o vatrogastvu,
- GD CK Čakovec i HGSS stanicu Čakovec
- pravne osobe od interesa za CZ i udruga od interesa za civilnu zaštitu,
- unapređenje sustava civilne zaštite (edukacija, promidžba, vježbe),

6. ZAKLJUČAK

Jedino razvijen i usklađen sustav civilne zaštite u mogućnosti je odgovoriti na raznolike prijetnje i ugroze koje se mogu javiti i ugroziti živote građana i uništiti stečena materijalna dobra, te prekinuti funkcioniranje društvene zajednice na određeno vrijeme.

Dobra povezanost svih subjekata civilne zaštite doprinosi boljoj učinkovitosti na možebitnom otklanjanju posljedica i ranjavanja kod neke od ugroza, nesreća ili katastrofa, ali i doprinosi racionalnom trošenju financijskih sredstava iz proračuna.

Slijedeći ove Smjernice u aktivnostima i rokovima izvršavanja očekuje se da će Grad Prelog na kraju planiranog razdoblja imati:

- završene i ažurirane sve planske dokumente i dostatnu sposobnost za ovladavanje svim rizicima na području Grada,
- educirane sudionike strukture upravljanja, zapovijedanja i izvršenja,
- educirane i uvježbane pripadnike temeljnih operativnih snaga, ali i ostalih operativnih snaga sustava CZ,
- višu razinu opremljenosti i bolji kapacitet sustava CZ Grada, osobito kroz VZ Grada,
- višu razinu informiranosti građana o sustavu civilne zaštite, a samim time i veće povjerenje u sustav. Godišnjim analizama stanja sustava CZ i Godišnjim planovima razvoja operativno će se usmjeravati aktivnosti na realizaciji ovih smjernica i izgradnje sustava kojim se osigurava ostvarenje ciljeva sadržanih u uvodnom dijelu ovih smjernica.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PRELOGA

KLASA: 810-01/23-01/05
URBROJ: 2109-14-01-23-1
Prelog, 21.12.2023. godine

PREDSJEDNIK:

Đuro Ujlaki, dipl. ing. stroj.